

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Jury Excellente Scholen Schoolrapport 2012

Katholieke Montessori School

PO

Bussum

Voorwoord

Voor u ligt het rapport over uw school opgesteld door de jury Excellente Scholen. Uw school heeft zich aangemeld voor het predicaat 'Excellente School 2012'. De jury heeft de presentaties van en bezoeken aan alle aangemelde scholen bijzonder op prijs gesteld.

De jury heeft gegevens over uw school vanuit verschillende bronnen bijeengebracht. Vooral belangrijk waren daarbij uw presentatie voor de jury, het bezoek aan uw school door de jury, de inspectiegegevens, tevredenheidonderzoeken en de referenties. Bij elkaar geven deze en aanvullende gegevens naar het oordeel van de jury een adequaat beeld van uw school.

Dit rapport over uw school is het resultaat van een zorgvuldig en afgewogen proces waarin de jury de verschillende soorten informatie van uw school in een kader plaatst en een waardering uitspreekt.

Voor meer informatie over het proces verwijs ik u graag naar het eindverslag 2012 van de jury: 'Maatgevende Scholen. Excellente scholen in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs'. Dit is te vinden op www.rijksoverheid.nl/excellente-scholen.

Dit schoolrapport brengt de erkenning en de waardering door de jury voor de ontwikkelingen op uw school tot uitdrukking en kan andere scholen inspireren.

Namens de jury Excellente Scholen,

Prof. dr. Fons van Wieringen

1 De aanmeldende school: enige kenmerken

Gegevens van de school

03IH	Katholieke Montessori School (KMS)
Aanvrager:	de heer Han Westerhuis J J H Verhulstlaan 13 1401 CS Bussum

Gegevens van het bestuur*

25664	Stichting Katholiek Montessori Onderwijs Bussum
	RK Bussum www.kmsbussum.nl Onder dit bestuur valt 1 school.

* Gegevens DUO

De leerlingenpopulatie van de school

De Katholieke Montessori School (KMS) wordt bezocht door 346 leerlingen (teldatum oktober 2012). De leerlingenpopulatie kent geen ouders met een laag of zeer laag opleidingsniveau.¹ De jury beschikt niet over gegevens die individuele leerlingenkenmerken aangeven.

In de aanmelding door de school werd, in relatie tot de opbrengsten, het volgende opgemerkt over de leerlingenpopulatie van de school en de omgeving waarin de school ligt:

“De KMS is een zelfstandige school voor bijzonder onderwijs onder een schoolbestuur van ouders; bijzonder vanwege de combinatie van katholieke en Montessoriaanse identiteit. De school biedt een rijk en gevarieerd curriculum binnen een inspirerende en gestructureerde leer- en werkomgeving. Het Montessorionderwijs is ambitieus en opbrengstgericht. De woonomgeving waarin de KMS is gesitueerd, de hoog opgeleide ouderpopulatie en het hoge uitstroomniveau van leerlingen in groep 8 (68,5% vwo + 23,2% havo) maken een hoog ambitieniveau van de school realistisch. Kinderen hebben een hoog verbaal niveau en krijgen van huis uit veel culturele bagage mee. De ouders nemen in hoge mate de verantwoordelijkheid voor hun kinderen.”

2 Motivatie door de school

De onderbouwing die de school bij de aanmelding als kandidaat Excellente School 2012 gaf, luidt als volgt:

“Naast inspanningen op het cognitieve vlak stelt de KMS ook hoge eisen aan de creatieve en sociaal-emotionele ontwikkeling en neemt niet zonder meer

¹ Van een zeer laag opleidingsniveau is sprake wanneer een of beide ouders maximaal basisonderwijs of (v)so-zml heeft of hebben gevolgd. Van een laag opleidingsniveau is sprake wanneer de beide ouders of de ouder die met dagelijkse zorg is belast maximaal lbo/vbo, praktijkonderwijs of vmbo basis- of kaderberoepsgerichte leerweg hebben of heeft gevolgd.

genoegen met resultaten op een lager niveau dan verwacht. Dat maakt de KMS tot een school:

- • waar kinderen zich veilig en thuis voelen, hun talenten kunnen ontwikkelen, verantwoordelijkheid leren dragen en respect hebben voor elkaar en hun omgeving;
- • waar uitgangspunten van Montessorionderwijs op een moderne en pragmatische wijze gecombineerd worden met hedendaagse cognitieve en sociaal-emotionele doelen;
- • waar leerkrachten positieve en hoge verwachtingen hebben van kinderen;
- • met persoonlijk onderwijs gericht op persoonlijke ontwikkeling die ruimte biedt voor excellentie, creativiteit en culturele verrijking;
- • waar elke dag iets te ontdekken valt binnen een gestructureerde leer- en werkomgeving;
- • waar sprake is van goede communicatie met ouders die het gedachtegoed van de school mede uitdragen.

De KMS is een bloeiende school midden in de gemeenschap en heeft een zeer goede naam in Bussum e.o. (bevestigd in tevredenheidspeiling van Scholen met Succes, dec. 2011). Kinderen komen naar de KMS om veel en veelzijdig te leren en een topinspanning te leveren naast ruimte voor ontspanning. Leerkrachten werken op de KMS om goed en veelzijdig te onderwijzen en kinderen te stimuleren."

3 Presentatie door de school

Tijdens de presentatie (21 september 2012) maakte de school een sterke indruk. De KMS kwam over als een goede school, goed gedocumenteerd, met een planmatige aanpak en een sterk ontwikkelde leerlingenzorg. De profielscan door het Seminarium voor Orthopedagogiek (afgenomen in februari 2012) is de moeite van het bekijken waard. Er is veel aandacht voor samenwerking met ouders. Naast zorg zijn onder meer techniek (VTB) en kunst en cultuur thema's die benoemd worden (zie aanmelding). Voor techniek wordt een doorgaande lijn ontwikkeld met het Goois Lyceum (technasium).

4 De resultaten, breed opgevat (criterium 1)

Hieronder geven we een overzicht van de resultaten over de periode 2009-2012 die de Inspectie van het Onderwijs aan de jury heeft verstrekt.

Ongecorrigeerde resultaten

Jaar	Score (ongecorrigeerd)
2009	cito: 544
2010	cito: 541,7
2011	cito: 542,9
2012	cito: 543

Overwegingen van de jury bij de resultaten

De resultaten van de KMS zijn zeer goed te noemen. Op de kernvakken scoort de school significant hoger dan scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie. Ook voor vakken als aardrijkskunde, geschiedenis en biologie zijn de opbrengsten

zeer goed te noemen. Deze resultaten blijken uit de rapportage van de school zelf en worden bevestigd in het inspectierapport van april 2012.

De school focust behalve op de cognitieve ontwikkeling ook op de sociaal-emotionele en culturele ontwikkeling van de kinderen. De school werkt met schoolregels die overal in het gebouw te zien zijn. Op regelmatige basis wordt een gedragsregel schoolbreed behandeld, waarbij de oudere kinderen deze regel voorspelen aan de jongere kinderen. Er heerst een rustige sfeer in de school en de kinderen gaan zowel binnen als buiten de klas respectvol met elkaar om.

Op cultureel gebied werkt de school planmatig aan de muzikale, dansante en creatieve ontwikkeling van de kinderen. Er zijn leerlijnen voor muziek en drama ontwikkeld en deze worden regelmatig geëvalueerd. Een positief effect van bovengenoemde activiteiten is dat de kinderen zich gemakkelijker uiten en met meer zelfvertrouwen presentaties en spreekbeurten houden. Het delen en presenteren van creatieve werkstukken zou nog een prominentere plaats in de school kunnen krijgen; de jury zag in de school geen 'cultureel woud'.

Op het terrein van burgerschap heeft de school de nodige initiatieven ontwikkeld. Zo is er een schoolbreed programma om geld in te zamelen voor ontwikkelingswerk op het eiland Flores. Kinderen en ouders krijgen inzicht in de besteding van het geld, en initiatieven van kinderen worden gehonoreerd en de resultaten daarvan teruggekoppeld.

5 De omstandigheden waarin de school werkt (criterium 2)

De Inspectie corrigeert de score van de school voor leerlingen die niet aan een eindtoets hebben deelgenomen. In het ideale geval kan een school direct inzicht geven in de leerwinst die haar leerlingen tussen verschillende stadia behaalt. Nu dat maar ten dele mogelijk is, moet de jury op een indirecte manier te werk gaan. De jury heeft de Inspectie gevraagd te berekenen hoe de resultaten van de school zich verhouden tot de resultaten van scholen met een naar (lage) opleiding van de ouders vergelijkbaar leerlingenbestand. De jury houdt rekening met de samenstelling van de leerlingenpopulatie en met andere omstandigheden waarbinnen de school werkt.

Aantal deelnemers/niet deelnemers aan de toets, schoolgroep

Jaar	Aantal deelnemers	Aantal niet deelnemers
2009	33	1
2010	40	1
2011	37	-1*
2012	34	0

* Een leerling uit groep 7 heeft aan de citotoets deelgenomen.

Resultaten gecorrigeerd, verhouding tot verwachting

Jaar	Score (gecorrigeerd)	Boven verwachting gezien % gewichtenleerlingen?
2009	cito: 543,2	Ja
2010	cito: 541,1	Ja
2011	cito: 542,9	Ja
2012	cito: 543	Ja

Op grond van deze gecorrigeerde resultaten stond de school op de longlist die de Inspectie aan de jury heeft verstrekt.

Overwegingen van de jury bij de context van de school

De KMS heeft de kenmerken van haar leerlingenpopulatie zeer goed in beeld gebracht. Er wordt gebruik gemaakt van een leerlingvolgsysteem en er wordt planmatig gehandeld. Er is een zeer professionele zorgstructuur in de school die erop is gericht vroegtijdig te signaleren en waar nodig bij te sturen. Analyses van de leerwinst van de leerlingen worden gebruikt om het onderwijs vorm en inhoud te geven. Het beeld van de zeer goede zorgstructuur blijkt ook uit een externe rapportage van het Seminarium van Orthopedagogiek. Uit gesprekken met ouders komt naar voren dat de houding van het team voor kinderen die extra hulp en begeleiding nodig hebben, proactief is en dat er niet gewacht wordt tot de reguliere gesprekkencyclus.

Kinderen die meer begeleiding en oefening nodig hebben, krijgen in de groepen 1 en 2 extra begeleiding in de groep; vanaf groep 3 gebeurt dit ook buiten de groep. Kinderen die een ontwikkelingsvoorsprong hebben, worden vanaf groep 4 buiten de groep begeleid in een plusklas. Resultaten van de daar ontplooidde activiteiten worden gepresenteerd in de eigen groep.

6 Inrichting van het onderwijsproces (criterium 3)

De KMS is een Montessorischool en werkt met heterogene groepen. Binnen deze visie op onderwijs heeft de school het model van handelingsgericht werken (HGW) geïntegreerd zonder de eigenheid van het Montessori-onderwijs te verliezen. Het team differentieert in het aanbod van activiteiten, uitgaande van wat een leerling nodig heeft. Kinderen zijn organisatorisch eigenaar van het werk dat ze moeten doen. In school is te zien dat zij zeer zelfstandig en doelgericht werken aan de opdrachten. Door een goede organisatie van het klassenmanagement en door het stelselmatig werken aan de zelfstandigheid van de kinderen, zijn leerkrachten in staat het HGW-model in de praktijk uit te voeren. De leerkrachten zijn in staat kinderen individueel of in kleine groepen te begeleiden, terwijl de andere kinderen zelfstandig werken. In alle klassen zijn veel materialen aanwezig waarmee kinderen zelfstandig kunnen werken.

7 Verband tussen de inrichting van het onderwijsproces en de resultaten (criterium 4)

Om de integratie van HGW binnen de visie op onderwijs verder te versterken, wordt het team geschoold. De leerkrachten worden in dit proces begeleid door een externe partij die klassenbezoeken aflegt en de leerkrachten coacht. Verder is er sprake van collegiale consultatie. Zowel op bouw- als schoolniveau worden de

resultaten van de ontwikkelingen geëvalueerd en bijgestuurd, en de inbreng van de leerkracht binnen dit proces is groot te noemen.

De KMS heeft een stabiel team. Uit gesprekken met leerkrachten komt naar voren dat er een gericht beleid is op verandering en verbetering. Het ambitieniveau is schoolbreed hoog te noemen. De directie bewaakt vanuit de visie op onderwijs het proces en zorgt ervoor dat er een gemotiveerd team staat, waarbij vanuit vertrouwen en verantwoordelijkheid wordt gewerkt. Er is sprake van een systematische terugkoppeling van de ontwikkelingen naar het team en er is op een breed terrein sprake van systematische evaluatie van het onderwijsproces.

Er heerst op de KMS een positief schoolklimaat. 's Morgens bij binnenkomst gaan de kinderen rustig naar de groepen. In de gangen, bij wisselingen en bij het buitenspelen zijn de kinderen rustig en gaan ze goed met elkaar om. Kinderen zijn op de hoogte van de schoolregels en passen deze ook toe.

8 Het excellentiebeleid van de school (criterium 5)

De KMS heeft een zeer goede zorgstructuur, waarbij de kennis en kunde van de intern begeleider als krachtig instrument voor verbetering van het onderwijsaanbod worden ingezet. Hierdoor wordt er vroegtijdig gesignaleerd en gehandeld. Dit is op alle niveaus in school terug te vinden. Er wordt met kinderen die extra ondersteuning nodig hebben, zowel aan de bovenkant als aan de onderkant, systematisch en beredeneerd gewerkt. Zo heeft de school goed zicht op de kinderen die hoogbegaafd zijn en biedt ze deze kinderen extra uitdaging middels extra lessen en het samenstellen van een portfolio, zodat een doorgaande lijn is gerealiseerd. Om dit verder uit te werken, streeft de school naar intensieve samenwerking met een technasium, waarbij de doelstelling is alle kinderen aan het eind van groep 8 op het startniveau van de brugklas te brengen.

De KMS heeft een doelgerichte en planmatige aanpak van de culturele vorming gerealiseerd, waarbij alle kinderen hun talenten op gebieden als muziek, dans en kunstzinnige oriëntatie kunnen ontwikkelen. De school streeft in haar onderwijs naar een goede harmonie tussen het cognitieve en het culturele. Het zijn vooral de balans én de verbinding tussen deze drie aspecten, die van de KMS een school maken die andere scholen het nodige te bieden heeft.

De school is in de voorgaande jaren door andere scholen bezocht om te kijken naar de koppeling tussen HGW en Montessori-onderwijs, terwijl een andere school heeft gekeken naar de invulling van voortgezet technisch lezen op de KMS.

9 Referenties

De jury hecht er belang aan dat de excellentie van een school wordt herkend door de omgeving van de school. De school is daarom verzocht een aantal referenten te noemen. Aan de referenten zijn de volgende vragen voorgelegd.

- Wat is de relatie van de referent tot de school?
- Ervaart de referent dat de school kwalitatief uitblinkt ten opzichte van andere scholen? Waaruit blijkt dat?
- Ziet de referent de school als een Excellente School? Voor welk facet of gebied geldt dat?

Drie referenties zijn per mail aangeleverd. Het betreffen twee scholen uit het primair onderwijs en een school uit het voortgezet onderwijs. De referenten onderschrijven de kwaliteit van de school.

Een citaat: "Jaarlijks verruimt een heel aantal leerlingen van groep 8 de Katholieke Montessori School voor het Goois Lyceum. Zij hebben zich bij ons aangemeld voor de havo/vwo brugklas, het gymnasium of het technasium. Van deze leerlingen valt op dat zij allen met een sterk startniveau binnenkomen. Het advies van de KMS zit er zelden tot nooit naast en de leerlingen stromen over het algemeen onverkort door naar het examenjaar van het door de KMS ingeschatte niveau. Misschien nog belangrijker is dat deze leerlingen zonder enige uitzondering zeer leergierig zijn."

De referenten zien de Katholieke Montessorischool als excellente school. Hierbij onderkennen ze, onder meer, de volgende excellentiegebieden:

- het leesonderwijs;
- de voorbereiding en het niveau van de instroom in het vervolgonderwijs.

10 Conclusie

De school behaalt zeer goede resultaten op de kernvakken en andere gebieden. De school weet succesvol om te gaan met omstandigheden door de kenmerken van haar leerlingenpopulatie zeer goed in beeld te hebben en een zeer professionele zorgstructuur.

De inrichting van het leerproces kenmerkt zich door een succesvolle integratie van handelingsgericht werken met de Montessori-uitgangspunten.

Het verband tussen de inrichting van het onderwijsleerproces en de resultaten is duidelijk door continue scholing en collegiale consultatie samen met een schoolbreed hoog ambitieniveau.

Het eigen excellentieprofiel van de school komt naar voren in de zeer goede zorgstructuur, de aandacht voor extra ondersteuning aan de onder- én bovenkant en de goede harmonie tussen het cognitieve en culturele.

De school als geheel heeft een coherent verhaal (de aanpak komt voort uit een visie en leidt tot resultaten).

Interessant punt uit de referenties is dat de school regelmatig door andere scholen wordt bezocht.

Alles overziende is de jury van oordeel dat de school op basis van de door de jury waargenomen kenmerken en gerapporteerde bevindingen het predicaat Excellente School 2012 toekomt.